

31987L0217

L 85/40

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

28.3.1987

SMĚRNICE RADY

ze dne 19. března 1987

o předcházení a snižování znečištění životního prostředí azbestem

(87/217/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na články 100 a 235 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,vzhledem k tomu, že v akčních programech Evropských společenství ⁽⁴⁾ pro životní prostředí se zdůrazňuje důležitost předcházení a snižování znečištění životního prostředí; že azbest je v této souvislosti uveden mezi znečišťujícími látkami první kategorie, které je nutno zkoumat na základě jejich toxicity a možných závažných vlivů na lidské zdraví a životní prostředí;vzhledem k tomu, že směrnicí Rady 83/478/EHS ⁽⁵⁾ se do směrnice 76/769/EHS ⁽⁶⁾ naposledy pozměněné směrnicí 85/467/EHS ⁽⁷⁾ vložila ustanovení omezující uvádění krokydolit (modrý azbest) a výrobků obsahujících krokydolitová vlákna na trh a jejich používání a zvláštní ustanovení o označování výrobků obsahujících azbest;vzhledem k tomu, že směrnice Rady 83/477/EHS ⁽⁸⁾ obsahuje ustanovení o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci;vzhledem k tomu, že směrnice 84/360/EHS ⁽⁹⁾ obsahuje ustanovení o boji proti znečišťování ovzduší z průmyslových závodů;

vzhledem k tomu, že členské státy by měly přijmout opatření nezbytná k tomu, aby emise azbestu do ovzduší, vypouštění azbestu do vodního prostředí a tuhý azbestový odpad byly, pokud je to možné, snižovány u zdroje a aby se jim předcházelo;

vzhledem k tomu, že je vhodné poskytnout dostatečné období pro uplatnění těchto opatření v existujících závodech;

vzhledem k tomu, že členské státy by měly mít možnost zavádět přísnější opatření k ochraně zdraví a životního prostředí při respektování ustanovení Smlouvy;

vzhledem k tomu, že rozdíly v platných nebo pozměněných předpisech členských států týkajících se omezování znečištění z průmyslových závodů mohou vytvářet nerovné podmínky soutěže, a tak přímo ovlivňovat fungování společného trhu; že je tedy nutné sblížit právní předpisy v této oblasti podle článku 100 Smlouvy;

vzhledem k tomu, že snížení znečištění azbestem přispěje k podpoře jednoho z cílů Společenství, který se týká ochrany a zlepšení životního prostředí; že však pro tento účel nejsou ve smlouvě výslovně stanoveny zvláštní pravomoci, musí být uplatňován článek 235,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Cílem této směrnice je stanovit opatření a doplnit již platná ustanovení s cílem předcházet a snížit znečištění azbestem v zájmu ochrany zdraví člověka a životního prostředí.

2. Tato směrnice se použije aniž jsou dotčena ustanovení směrnice 83/477/EHS.

Článek 2

Pro účely této směrnice se:

1. azbestem rozumějí tyto vláknité křemičitany:

- krokydolit (modrý azbest),
- aktinolit,
- anthofyllit,
- chrysolit (bílý azbest),
- amosit (hnědý azbest),
- tremolit;

2. surovým azbestem se rozumí:

produkt získaný počátečním drcením azbestové rudy;

3. použitím azbestu rozumějí:

činnosti, s kterými je spojeno nakládání s více než 100 kilogramy surového azbestu ročně a které se týkají:

⁽¹⁾ Úř. věst. C 349, 31.12.1985, s. 27.⁽²⁾ Stanovisko ze dne 9. března 1987 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).⁽³⁾ Úř. věst. C 207, 18.8.1986, s. 21.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 112, 20.12.1973, s. 1, Úř. věst. C 139, 13.6.1977, s. 1 a Úř. věst. C 46, 17.2.1983, s. 1.⁽⁵⁾ Úř. věst. L 263, 24.9.1983, s. 33.⁽⁶⁾ Úř. věst. L 262, 27.9.1976, s. 201.⁽⁷⁾ Úř. věst. L 269, 11.10.1985, s. 56.⁽⁸⁾ Úř. věst. L 263, 24.9.1983, s. 25.⁽⁹⁾ Úř. věst. L 188, 16.7.1984, s. 20.

a) produkce surové azbestové rudy s výjimkou procesů přímo souvisejících s těžbou rudy a/nebo

b) výroby a průmyslového zpracování těchto výrobků při použití surového azbestu: azbestový cement nebo výrobky z azbestového cementu, třecí výrobky z azbestu, azbestové filtry, azbestové textilie, azbestový papír a lepenka, azbestové spojovací, obalové a zpevňující materiály, azbestové podlahové krytiny, azbestová plnidla;

4. zpracováním výrobků obsahujících azbest rozumějí:

činnosti jiné než je použití azbestu, při kterých se azbest uvolňuje do životního prostředí;

5. odpady rozumějí:

všechny látky nebo předměty definované v článku 1 směrnice 75/442/EHS⁽¹⁾.

Článek 3

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby emise azbestu do ovzduší, vypouštění azbestu do vodního prostředí a tuhý azbestový odpad byly, pokud je to možné, snižovány u zdroje a aby se jim předcházelo. Tato opatření by měla při používání azbestu zahrnovat používání nejlepší dosažitelné technologie nezvyšující náklady, popřípadě včetně recyklace nebo úprav.

2. Požadavek uvedený v odstavci 1, podle něhož se ke snížení a zabránění emisí azbestu do ovzduší mají použít nejlepší dostupné technologie nezvyšující náklady, se použije u existujících závodů, přičemž se zohlední prvky stanovené v článku 13 směrnice 84/360/EHS.

Článek 4

1. Členské státy přijmou, aniž je dotčen článek 3, opatření nezbytná k tomu, aby koncentrace azbestu emitovaná výduchy do ovzduší během používání azbestu nepřekročila mezní hodnotu 0,1 mg/m³ (miligramy azbestu na m³ vypouštěného vzduchu).

2. Členské státy mohou závody, které emitují méně než 5 000 m³ celkových plyných emisí za hodinu, zbavit povinnosti stanovené v odstavci 1, když jsou emise azbestu do ovzduší za běžných pracovních podmínek vždy menší než 0,5 gramu za hodinu.

Bude-li tato výjimka použita, přijmou příslušné orgány členských států vhodná opatření, aby prahy uvedené v prvním pododstavci nebudou překročeny.

Článek 5

Členské státy přijmou opatření nezbytná opatření, aby

a) všechny odpadní vody vznikající při výrobě azbestového cementu byly recyklovány. Není-li recyklace ekonomicky proveditelná, přijmou členské státy nezbytná opatření, aby

při odstraňování kapalných odpadů obsahujících azbest nedocházelo ke znečišťování vodního prostředí a jiných složek životního prostředí, včetně ovzduší.

Pro tento účel:

— se použije mezní hodnota 30 gramů celkových nerozpustných látek na m³ vypouštěné odpadní vody,

— příslušné orgány členských států stanoví pro každý dotčený závod objem vypouštěných odpadních vod do vody nebo celkový objem vypouštěných nerozpustných látek na tunu výrobku, přičemž se zohlední zvláštní situace závodu.

Tyto limity se použijí v místě, kde odpadní vody opouštějí průmyslový závod;

b) všechny odpadní vody vznikající při výrobě azbestového papíru nebo lepenky byly recyklovány.

Je však možné povolit vypouštění odpadních vod neobsahujících více než 30 gramů nerozpustných látek na m³ vody během běžného čištění nebo údržby zařízení.

Článek 6

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění pravidelných měření emisí do ovzduší a vypouštěných odpadních vod ze zařízení, pro něž se použijí mezní hodnoty uvedené v článcích 4 a 5.

2. Pro kontrolu dodržování mezních hodnot uvedených v článcích 4 a 5 musí být metody pro odběr vzorků a analytické postupy a metody provedeny v souladu s postupy a metodami popsány v příloze nebo s jinými postupy a metodami, které poskytují rovnocenné výsledky.

3. Členské státy oznámí Komisi postupy a metody, které používají, spolu s informacemi potřebnými pro posouzení vhodnosti těchto postupů a metod. Na základě těchto informací Komise vykoná kontrolu rovnocennosti různých postupů a metod a předloží zprávu Radě do pěti let od oznámení této směrnice.

Článek 7

Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby

— činnosti zahrnující zpracování výrobků obsahujících azbest nezpůsobily významné znečištění životního prostředí azbestovými vlákny nebo prachem,

— demolice budov, konstrukcí a zařízení obsahujících azbest a odstraňování azbestu nebo materiálů obsahujících azbest z budov, konstrukcí a zařízení, při nichž se uvolňují azbestová vlákna nebo prach, nezpůsobily významné znečištění životního prostředí azbestem; za tím účelem zkontrolují, zda plán práce uvedený v článku 12 směrnice 83/477/EHS stanoví zavedení všech nezbytných preventivních opatření vedoucích k tomuto cíli.

(¹) Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 47.

Článek 8

Aniž je dotčena směrnice 78/319/EHS⁽¹⁾ naposledy pozměněná v roce 1985 aktem o přistoupení, členské státy přijmou nezbytná opatření, aby

- během přepravy a ukládání odpadu obsahujícího azbestová vlákna nebo prach se žádná taková vlákna nebo prach neuvolňovaly do ovzduší a aby neunikaly žádné kapaliny, které mohou obsahovat azbestová vlákna,
- byl odpad obsahující azbestová vlákna nebo prach při ukládání na skládky na místech schválených pro tento účel zpracován, zabalen nebo zakryt s ohledem na místní podmínky tak, aby se předešlo úniku azbestových částic do životního prostředí.

Článek 9

Členský stát může v souladu s podmínkami stanovenými Smlouvou s ohledem na ochranu zdraví a životního prostředí zavést opatření, která jsou přísnější než opatření této směrnice.

Článek 10

Pro přizpůsobení přílohy technickému pokroku je stanoven postup uvedený v článcích 11 a 12 a použije se při každé změně metod pro odběr vzorků a metod analýzy uvedených v příloze. Toto přizpůsobování nesmí vést k přímé ani nepřímé úpravě mezních hodnot uvedených v článcích 4 a 5.

Článek 11

Zřizuje se výbor pro přizpůsobování této směrnice vědeckému a technickému pokroku (dále jen „výbor“) složený z představitelů členských států, kterému předsedá zástupce Komise.

Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 12

1. Má-li být zahájen postup podle tohoto článku, přednese věc výboru jeho předseda, a to buď z vlastního podnětu, nebo na žádost zástupce členského státu.

2. Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k návrhu ve lhůtě, kterou může předseda stanovit podle naléhavosti věci. Stanovisko se přijímá většinou 54 hlasů, přičemž hlasům členských států je přidělena váha podle čl. 148 odst. 2 Smlouvy. Předseda nehlasuje.

3. a) Komise přijme zamýšlená opatření, pokud jsou v souladu se stanoviskem výboru.

b) Pokud zamýšlená opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise Radě neprodleně návrh opatření, která mají být přijata. Rada se usnáší kvalifikovanou většinou.

Pokud Rada nepřijme žádná opatření po uplynutí lhůty tří měsíců od data, kdy jí byl návrh oznámen, přijme Komise navrhovaná opatření a okamžitě je použije.

Článek 13

1. Komise provádí pravidelné srovnávací hodnocení, jak členské státy uplatňují tuto směrnici. Členské státy poskytují Komisi veškeré informace potřebné k tomuto účelu. Respektuje se důvěrná povaha všech poskytnutých informací.

2. V případě potřeby předloží Komise na základě vývoje znalostí v lékařství a technologického pokroku další návrhy s cílem předcházet a snižovat znečištění azbestem v zájmu ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Článek 14

1. Členské státy uvedou s výhradou odstavce 2 v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 1988. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy přijmou a zveřejní opatření nezbytná pro dosažení souladu s články 4 a 5 co nejdříve a v každém případě nejpozději do 30. června 1991 pro závody vybudované nebo povolené před datem uvedeným v odstavci 1.

3. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 15

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 19. března 1987.

Za Radu
předsedkyně
M. SMET

(¹) Úř. věst. L 84, 31.3.1978, s. 43.

PŘÍLOHA

METODY ODBĚRU VZORKŮ A ANALÝZY

A. VYPOUŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD

Referenční metodou analýzy pro stanovení množství celkových nerozpustných látek (filtrovatelné látky z nevysráženého vzorku) vyjádřených v mg/l je filtrace přes filtrační membránu 0,45 μm , sušení při 105 °C a vážení⁽¹⁾.

Vzorky musí být odebrány tak, aby byly reprezentativní pro vypouštění za období 24 hodin.

Toto měření se musí provádět s přesností $(^2)$ ± 5 % a správností $(^2)$ ± 10 %.

B. SPECIFIKACE, KTERÉ JE NUTNO DODRŽET PŘI VÝBĚRU METODY MĚŘENÍ EMISÍ DO OVZDUŠÍ

I. Gravimetrická metoda

1. Použije se gravimetrická metoda, kterou je možné měřit celková množství prachu emitovaného výduchy.

Je nutné zohlednit koncentraci azbestu v prachu. Požaduje-li se měření koncentrace, změří nebo vyhodnotí se koncentrace azbestu v prachu. Kontrolní orgány rozhodnou o periodicitě těchto měření na základě charakteristik závodu a jeho produkce, ale zpočátku by to mělo být nejméně každých šest měsíců. Zjistí-li členský stát, že koncentrace se významně nemění, může se četnost měření snížit. Neprovádí-li se pravidelná měření, použije se pro celkové emise prachu mezní hodnota stanovená v článku 4 směrnice.

Odběr vzorků se provádí před každým zředěním průtoku, který má být měřen.

2. Odběr vzorků se musí provádět s přesností ± 40 % a správností ± 20 % mezní hodnoty. Mez detekce musí být 20 %. Pro kontrolu dodržení mezní hodnoty je nutné provést nejméně dvě měření za stejných podmínek.

3. *Provoz zařízení*

Měření je platné pouze probíhá-li odběr vzorků při běžné činnosti zařízení.

4. *Výběr místa odběru*

Odběr vzorků se musí uskutečňovat v místě s laminárním průtokem vzduchu. Je-li to možné, je nutné se vyhnout turbulenci a překážkám, které by mohly narušit průtok vzduchu.

5. *Změny požadované při odběru vzorků*

V potrubích se vytvoří vhodné otvory, v nichž probíhá odběr vzorků, a vybudují se potřebné plošiny.

6. *Měření, která je nutno uskutečnit před odběrem vzorků*

Před zahájením měření se nejprve musí změřit teplota, tlak a rychlost průtoku vzduchu v potrubí. Teplota a tlak vzduchu se obvykle měří v odběrné lince při běžných rychlostech průtoku. Za výjimečných podmínek je rovněž nutné změřit koncentraci vodních par, aby bylo možné opravit výsledky.

7. *Všeobecné požadavky na postup odběru vzorků*

Postup vyžaduje, aby se přefiltroval vzorek vzduchu z potrubí, kterým jsou vypouštěny emise azbestového prachu a změřil se obsah azbestu v prachu zadrženém na filtru.

- 7.1 Nejprve je třeba zkontrolovat, že odběrná linka je vzduchotěsná a že nedochází k únikům, které by mohly způsobit chyby při měření. Odběrnou hlavu je nutné pečlivě utěsnit a zapnout odběrné čerpadlo. Množství uniklého vzduchu by nemělo přesáhnout 1 % běžného odběrného průtoku.

⁽¹⁾ Viz příloha III směrnice 82/883/EHS (Úř. věst. L 378, 31.12.1982, s. 1).

⁽²⁾ Tyto pojmy jsou definovány v článku 2 směrnice 79/869/EHS (Úř. věst. L 271, 29.10.1979, s. 44) ve znění směrnice 81/855/EHS (Úř. věst. L 319, 7.11.1981, s. 16).

- 7.2 Odběr vzorků se obvykle provádí za isokinetických podmínek.
- 7.3 Doba odběru vzorků závisí na typu procesu, který je monitorován, a na použité odběrní lince a doba odběru vzorků by měla být přiměřená pro shromáždění dostatečného množství materiálu pro vážení. Měla by být reprezentativní pro celý proces, který je monitorován.
- 7.4 Není-li filtr odběrné linky v bezprostřední blízkosti odběrné hlavy, je důležité shromáždit materiál uložený v odběrné sondě.
- 7.5 Odběrná hlava a počet míst odběru se stanoví v souladu s přijatými národními normami.
8. *Typ odběrného filtru*
- 8.1 Zvolí se filtr vhodný z hlediska techniky použité analýzy. Pro gravimetrickou metodu jsou preferovány filtry ze skleněných vláken.
- 8.2 Požaduje se minimální filtrační účinnost 99 %, které je definována odkazem na DOP test používající aerosol s částicemi o průměru 0,3 μm .
9. *Vážení*
- 9.1 Použijí se vhodné váhy s vysokou přesností.
- 9.2 Aby se dosáhlo požadované správnosti vážení, je důležitá pečlivá teplota filtrů na laboratorní teplotu před odběrem vzorků a po něm.
10. *Vyjádření výsledků*
- Kromě naměřených údajů se ve výsledcích uvedou údaje o teplotě, tlaku a průtoku, stejně jako všechny relevantní informace, jakými jsou např. jednoduchý náčrt zobrazující umístění míst odběru, rozměry potrubí, odebrané objemy a metody výpočtu použité k získání výsledků. Tyto výsledky se vyjádří při běžné teplotě (273 K) a tlaku (101,3 kPa).

II. Metoda počítání vláken

Použijí-li se pro kontrolu dodržování mezní hodnoty podle článku 4 směrnice, s výhradou ustanovení čl. 6 odst. 3 směrnice, postupy počítání vláken, je možné použít přepočítací faktor, podle kterého dvě vlákna/ml odpovídají 0,1 mg/m^3 azbestu.

Pro účely této směrnice se vláknem rozumí každý předmět s délkou větší než 5 μm , šířkou menší než 3 μm , který má poměr délky k šířce větší než 3/1, a je počítatelný pod optickým mikroskopem s fázovým kontrastem při použití evropské referenční metody stanovené v příloze I směrnice 83/477/EHS.

Metoda počítání vláken musí splňovat následující specifikace:

1. Metoda musí být schopná měřit koncentraci počítatelných vláken v emitovaných plynech.

Kontrolní orgány rozhodnou o periodicitě těchto měření na základě charakteristik závodu a jeho produkce, ale zpočátku by to mělo být nejméně každých šest měsíců. Neprovádí-li se pravidelná měření, použije se pro celkové emise prachu mezní hodnota stanovená v článku 4 směrnice.

Odběr vzorků se provádí před každým zředěním průtoku, který má být měřen.
2. *Provoz zařízení*

Měření je platné, pouze probíhá-li odběr vzorků při běžné činnosti zařízení.
3. *Výběr místa odběru*

Odběr vzorků se musí uskutečňovat v místě s laminárním průtokem vzduchu. Je-li to možné, je nutné se vyhnout turbulenci a překážkám, které by mohly narušit průtok vzduchu.
4. *Změny požadované při odběru vzorků*

V potrubích se vytvoří vhodné otvory, v nichž probíhá odběr vzorků, a vybudují se potřebné plošiny.
5. *Měření, která je nutno uskutečnit před odběrem vzorků*

Před zahájením měření se nejprve musí změřit teplota, tlak a rychlost průtoku vzduchu v potrubí. Teplota a tlak vzduchu se obvykle měří v odběrné lince při běžných rychlostech průtoku. Za výjimečných podmínek je rovněž nutné změřit koncentraci vodních par, aby bylo možné opravit výsledky.

6. *Všeobecné požadavky na postup odběru vzorků*

Postup vyžaduje, aby se přefiltroval vzorek vzduchu z potrubí, kterým jsou vypouštěny emise azbestového prachu a změřila se počítatelná vlákna azbestu v prachu zadrženém na filtru.

6.1 Nejprve je třeba zkontrolovat, že odběrná linka je vzduchotěsná a že nedochází k únikům, které by mohly způsobit chyby při měření. Odběrnou hlavu je nutné pečlivě utěsnit a zapnout odběrné čerpadlo. Množství uniklého vzduchu by nemělo přesáhnout 1 % běžného odběrného průtoku.

6.2 Odběr vzorků emisních plynů se provádí uvnitř výdechů za isokinetických podmínek.

6.3 Doba odběru vzorků závisí na typu procesu, který je monitorován a na velikosti použité odběrné hubice. Doba odběru vzorků by měla být přiměřená pro shromáždění 100–600 počítatelných vláken azbestu na mm² filtru odběrné linky. Měla by být reprezentativní pro celý proces, který je monitorován.

6.4 Odběrná hlava a počet míst odběru se stanoví v souladu s přijatými národními normami.

7. *Typ odběrného filtru*

7.1 Zvolí se filtr vhodný z hlediska techniky měření. Pro metodu počítání vláken se používají membránové filtry (směs esterů celulosy nebo nitrátu celulosy) se jmenovitou velikostí pórů 5 µm, s předtištěnými čtverci a průměrem 25 mm.

7.2 Filtr odběrné linky má mít minimální filtrační účinnost 99 % s ohledem na počítatelná vlákna azbestu.

8. *Počítání vláken*

Metoda počítání vláken musí odpovídat evropské referenční metodě stanovené v příloze I směrnice 83/477/EHS.

9. *Vyjádření výsledků*

Kromě naměřených údajů se ve výsledcích uvedou údaje o teplotě, tlaku a průtoku, stejně jako všechny relevantní informace, jakými jsou např. jednoduchý náčrtek zobrazující umístění míst odběru, rozměry potrubí, odebrané objemy a metody výpočtu použité k získání výsledků. Tyto výsledky se vyjádří při běžné teplotě (273 K) a tlaku (101,3 kPa).
